Când vinul este rece

de John Kendrick

Personajele: *Martin Egan*
Catherine Rostak

Decoruri: într-o parte a scenei se află un bar şi un taburet; barmanul lipseşte. De partea cealaltă, o alee murdară, nişte scări, o platformă. Martin Egan la bar, bea şi stă de vorbă cu barmanul. E beat, murdar, cu hainele în neorînduială; doar un spot de lumină asupra lui, aleea rămâne în întuneric.

MARTIN: Nu-i aşa, Charlie, ți-am spus doar. Yeats a scris "Lebedele sălbatice din Coole", Yeats, irlandez, născut în 1865, nu Proust. Proust a scris "Swann" şi se pronunță *suon* nu *proust*. Ce dracu' Charlie, încearcă să înveți şi tu câteva lucruri folositoare. Ce vrei, să rămâi toată viața un nătărău de barman! *(Se aude fanfara Armatei Salvării; cântă "Tot înainte soldați creştini!")* Ah... Armata Salvării iar cântă... *(Martin bea şi se leagănă în ritmul muzicii).* Ah... nu fi supărat Charlie, Catherine întotdeauna încurca numele. Pronunța în loc de *Synge, stinge* – de parcă ar fi vorbit de nişte pantaloni pârliți în fund cu un fier înroşit. Am întalnit-o la Armata Salvării, pe când lucram şi locuiam acolo. Obişnuia să rămână afară să asculte muzica. îi plăcea muzica. Ba chiar m-a învățat diferența dintre muzica pentru orgă a lui Bach şi cea compusă de Albinioni. După asta stăteam deseori împreună. Mergeam la cenacluri literare şi la concertele gratuite din parc... N-am aflat niciodată ce a făcut în tinerețe – de fapt nu am cunoscut-o niciodată de-a binelea. îmi spusese că era actriță... nu ştiu... poate era... dar oricum, nu era ca altele Catherine Rostak... mi-a plăcut numele ăsta... C.Rostak. Veşnic vorbea despre un irlandez care o părăsise. Mă cam încurca cu el. Zicea ceva şi mă întreba dacă-mi amintesc şi eu – dar nu era niciodată vorba despre mine. Totdeauna despre el, Tom. Zicea ceva, după aia mă întreba: "Chiar nu poți să-ți aminteşti?"; După 3 luni nu mai eram sigur că pot să-mi amintesc ceva despre mine!... Cât pe ce să reuşim, Charlie: singura dată când am încercat să mă las de băutură. Ştii... e mai bine s-o faci din proprie inițiativă... E oribil Charlie. Când m-am apucat de asta n-am mai văzut-o 3 săptămâni. Ne-am întâlnit la Armata Salvării, la petrecerea dată pentru foştii alcoolici care se pregătesc să-şi ia o slujbă a doua zi... ştii... să aibă ceva de făcut, să nu se mai gândească la ce nu trebuie. Ea arăta grozav. Nu ştiu cum de a reuşit pentru că nu avea bani şi trăia într-o alee împuțită... o mulțime de bețivani trăiesc prin aleile ălea, Charlie, dar eu nu ştiam că ea era...

(Un spot pe Catherine, în alee, strigându-l pe Martin; e noaptea petrecerii suspomenite).

CATHERINE: Martin!

MARTIN *(încă vorbind cu barmanul)*: ... jur pe ce am mai sfânt că nu ştiam că ea era...

CATHERINE: Martin!

MARTIN: Era o petrecere grozavă; Charlie, atâta doar, fi-r-ar al dracului să fie, că era frig...

CATHERINE: ...hai, Martin, hai...

(un spot de lumină pe Martin părăsind barul şi, retrospectiv, îndreptându-se spre aleea unde se întâlneşte cu Catherine; e treaz).

CATHERINE: Lasă-mi cinci minute să fac ordine. Ok. *(aranjează nişte ziare şi mai multe sticle goale).*

MARTIN: Deci unde ai fost în oaptea trecută, Catherine?

CATHERINE: Ce-am uitat?

MARTIN: Trebuia să facem un bingo la Biserica ucraineană.

CATHERINE: îmi pare rău, Martin, am uitat...

MARTIN: Bine,... dar nu asta mă pune pe gânduri.

CATHERINE: Atunci ce?

MARTIN: Nu cred că-ți place să joci bingo.

CATHERINE: Dimpotrivă, îmi place sa joc bingo.

MARTIN: Da...totuşi nu cred că-ți place.Oricum eşti o snoabă.Şi nu eşti în stare să simți nimic.

CATHERINE: Nu-i adevărat ceea ce spui. Dar dă-i înainte...

MARTIN: Bine, chiar aşa am să fac. îți închipui că ştii o mulțime de lucruri despre poezie şi muzică, dar defapt eşti unilaterală, Catherine. Există mult mai multe lucruri decât ălea despre care vorbeşti tu.

CATHERINE: Nu cred că vorbesc întotdeauna pe aceeaşi temă.

MARTIN: Oh, ba chiar aşa faci. Veşnic europenii şi romanticii. De ce nu pomeneşti nimic despre vreun american? Ca Robert Frost sau Aaron Copland? Am să-ți spun eu de ce – pentru că eşti la fel de încuiată ca şi europenii ăia despre care vorbeşti întruna, cu înțelepciunea lor mărginită. Ce-ai făcut Catherine, ai făcut o călătorie prin Europa şi ai devenit un expert în trei luni? Ha? Ei bine, am trăit şi am muncit acolo. Toți sunt la fel. Doar ceva mai țepeni. Noi avem o mulțime de... şi ei... Noi avem ... o ştiu bine...

CATHERINE: Am mers la concerte cu tine – de toate felurile.

MARTIN: Oh, da. Şapte concerte cu intrarea gratuită - şi întotdeauna compozitori europeni. Şi de ce nu reciți niciodată dintr-un poet american, Catherine? Ha?

CATHERINE *(batjocoritor)*: "Cred că nu voi vedea niciodată un poem atât de frumos ca un copac" Joyce Kilmer, american 1916.

MARTIN: Da... aş putea jura că ăsta e singurul pe care-l ştii. Şi-ți aminteşti când te-am dus la Metropolitan Museum? N-ai vrut să vezi decât sala impresioniştilor francezi. Nu poți să negi asta.

CATHERINE: Nici nu încerc... pur şi simplu îmi plac.

MARTIN: Da... după asta am vrut să vii cu mine să mâncăm nişte castane prăjite. Dar nu... tu nu puteai fără cafea şi plăcintă cu mere.

CATHERINE: Mi-era foame – şi era frig afară.

MARTIN: ...şi scump înăuntru. Apoi n-ai vrut să mergi cu metroul, a trebuit să luăm autobuzul – era mai curat.

CATHERINE: Asta-i aşa de rău?

MARTIN: Este... pentru că autobuzul costă dublu. Plus schimbările, îți mai aminteşti? Am străbătut oraşul, am trecut într-un alt autobuz, am plătit iar şi de-abia după aia am ajuns.

CATHERINE: Bine, dar aveam bani destui, nu-i aşa?

MARTIN: Şi ce-i cu asta? Ne-a trebuit ceva timp până să-i strângem. Am fi putut cumpăra un litru de vin cu ce ne mai rămăsese.

CATHERINE: Bine, şi-atunci de ce nu...

MARTIN: Oh, uiți cam repede. Ne-am oprit pentru cafea – da? Am vrut să mergem la "Aunkin Dounts", dar nu, ăla nu era destul de bun pentru tine. Ție-ți trebuia "Rotner" unde dai minim 45 de cenți – 45 de cenți!

CATHERINE: îmi amintesc... Am cheltuit o mulțime în ziua aia.

MARTIN: Zău Catherine! Eşti o snoabă.

CATHERINE: Aa... Cred că sunt câteodată... Martin... Hai să bem ceva.

MARTIN: Nu, ...mai degrabă nu aş bea.

CATHERINE: Oh, vai. Am o sticlă de Beaujolais – iar ca aperitiv un Lou's. Lou's din New Haven, Conneticut, U.S.A. Hei, ăştia fac treabă bună în New Haven – Universitatea Yale şi Lou's...

MARTIN: Nu, lasă asta *(încearcă să apuce sticla)*. Hai să mai vorbim. Mâine e o zi mare pentru amândoi.

CATHERINE: Desigur, Martin. O zi mare. Aşa că de ce nu am sărbători-o puțin? Uite... Lou's şi gândeşte-te te rog, Universitatea Yale. Ce mai amestec. *(începe să cânte)* „Bola, bola, bola, bola, bola, bola, bola, bola, bola Yale's Sola, bola, bola, bola, bola, bola, bola, hai să mai bem o bere" *(Bea)* Hai, Martin. *(Bea iar)*. Martin, priveşte în jurul tău, relaxează-te, am aranjat totul ca să te simți bine.

MARTIN *(râde)*: Ce-i asta, Catherine, reşedința ta de iarnă?

CATHERINE: Nu... e cea de vară. Dar pentru că vremea e atât de frumoasă m-am gândit să rămân aici şi în timpul vacanței *(aranjează ziare pe scări)*.

MARTIN: Catherine, zău că eşti cineva. Dar mai aşteaptă o clipă. înainte de-a termina cu făcutul patului, lasă-mă să arunc o privire la rubrica bursei şi la cea a curselor.

CATHERINE: Tu vorbeşti serios?

MARTIN: Da... Nu le scap din ochi. Ah... *(citeşte ziarul)*

CATHERINE: Ce mai face vinul ăla din california? Ştii tu, soiul ăla faimos, "Christian Brothers".

MARTIN: Să vedem... a crescut cu un punct şi un sfert.

CATHERINE: Hmm... aş vrea să am şi eu... *(îl priveşte lung, si intens)*

MARTIN *(îşi ridică ochii de pe ziar)*: De ce te uiți aşa la mine?

CATHERINE *(bea)*: Martin... tu chiar eşti irlandez? Nu m-ai mințit? N-ai părul roşu şi nici pistrui!

MARTIN *(râde)*: Da... Jur pe bunul Dumnezeu, Catherine. Martin J. Egan Esquire.

CATHERINE: Chiar Esquire? Martin J. Egan Esquire. M.J.A.A., R.H.A.

MARTIN: îți plac grozav titlurile astea europeneşti.

CATHERINE: Mă întreb cât de mari sunt plicurile alea europene *(bea)*. Martin… ce au făcut ceilalți Esquire din familia ta? Adică între mânatul oilor şi condusul căruțelor trase de măgari? Au băut tot atât de mult ca toți irlandezii? Sunt sigură că au trăit în case acoperite cu stuf.

MARTIN: Da.. Catherine... bunicul meu a învățat la iezuiți; mânca numai somn afumat, cartof nu a pus în gură, în afară de zilele când îl vizita vreo rudă. Ascultă: *"Who threw the overalls*
In Mrs. Murphy's chowder?/ Nobody spoke, so we shouted all the louder. /"It's a rotten trick that's true, I can lick the drip that threw the overalls in Mrs. Murphy's chowder." (bea)

Mai ai vreo îndoială în legătură cu sângele meu albastru?

CATHERINE: Nici pomeneală. *(bea)* Poți să mai faci şi altceva tipic irlandez?

MARTIN: Te gândeşti la ceva anume, iubito?

CATHERINE: La tot...

MARTIN: Degeaba... poți să cauți în lumea întreagă ceva ce este irlandez. N-ai să-l găseşti nicăieri, nici măcar în Irlanda.

CATHERINE: De-aia vin toți în America?

MARTIN: Nu. Cauza a fost lipsa de cartofi, penuria de inteligență şi încă câteva lipsuri pe plan spiritual... domnişoară Rostak.

CATHERINE: Rostak... Rostak... Ştii, întotdeauna mi-am dorit să am unul din numele acelea irlandeze atât de muzicale, pe care le pronunți fără nici un efort. Ca Winona O'Reilly, Margaret Mulligan, Shawna Swabsley…

MARTIN: Atunci de ce nu ți-ai schimbat numele? Credeam ca aşa fac toți actorii şi actrițele. Nu-i aşa că numele adevărat al lui Cary Grant era Archie Leach?

CATHERINE: Am avut destule neplăceri şi fără asta, aşa că îl pronunț literă cu literă de fiecare dată. Hello! Sunt Catherine Rostak… R-O-S-T-A-K. De la o vreme s-a transformat în automatism. Hello, sunt Catherine R-O-S-T-A-K... Pe de altă parte îmi dădea un aer misterios, pentru că nu ştiau niciodată dacă mă trag dintr-un polonez ori vreun aristocrat rus. Dar până la urmă nu le mai păsa cine sunt *(pauză)*. Hai, vino să iei o gură cu mine, Martin… noaptea asta e frig… te ajută să te încălzeşti... E mai bună decât o cană cu ceai fierbinte – nu-mi pasă ce spun ceilalți.

MARTIN: Bine, Catherine... dar numai o gură. *(bea)* De ce nu am spune nişte poezii? Ceva din bătrânul Wordsworth mi se pare tocmai potrivit. *(priveşte împrejur)*

CATHERINE: Dumnezeule! Cui îi trebuie Wordsworth cu întoarcerea la natură şi la tinerețe!?

MARTIN: Aş putea recita câte ceva din poeziile lui chiar acum.

CATHERINE: Ei, vezi, eu nu pot...

MARTIN: Ah, ... te rog, Catherine, spune-mi...

CATHERINE: Ce să-ți spun?

MARTIN: Despre tinerețea şi natura ta – când erai teroarea Boonville-ului.

CATHERINE: De unde ştii că sunt din Boonville? Totdeauna spun că sunt din Syracuse.

MARTIN: Tu mi-ai spus.

CATHERINE: Când?

MARTIN: Oh... cu vreo două beții în urmă.

CATHERINE: Oh...

MARTIN: Hai, Catherine, ştii doar că întotdeauna am vrut să ştiu mai multe despre tine.

CATHERINE: Te documentezi pentru următorul tău roman?

MARTIN: Ştii că n-aş face una ca asta... Hai...

CATHERINE: Oh... eşti prea sentimental *(bea)*

MARTIN: Hai, ştii doar cât de sentimentali sunt irlandezii.

CATHERINE: Chiar prea bine.

MARTIN: Lasă-te de asta, Catherine! N-am chef s-o aud şi-n noaptea asta. Ah...

CATHERINE: îmi pare rău, Martin... *(pauză)* Ok.

MARTIN: Ok.

CATHERINE: Să vedem...Wordsworth... Wordsworth îmi aminteşte de vremurile când după baie alergam iute la sobă - ştii, când sunt minus 30 de grade şi nu există încălzire centrală; trebuie să cobori repede din baie şi apoi să iei o lingură cu ulei din ficat de cod.

MARTIN: Pentru ce?

CATHERINE: Pentru dinți şi oase. Ce-ți închipuiai? Ai tăi cum te-au crescut, cu vitamine? Hey, Egan... Câți ani ai? Ha?

MARTIN: Hai, lasă Catherine, nu mai fi aşa de americană şi nu te mai gândi la vârsta mea. Vreau să spun că nimeni nu mai înghite porcăria aia de ulei de ficat de cod! Ce gust are?

CATHERINE: Groaznic! Trebuia să mănânci o lămâie întreagă ca să-ți treacă gustul.

MARTIN: Mă bucur că nu mai e la modă.

CATHERINE: Nu te mai plânge atâta. Sa ştii că e foarte sănătos. *(pauză)* Vrei să auzi şi continuarea, sau nu?

MARTIN: Oh... îmi pare rău... spune!

CATHERINE: Bine... după asta urmează rugăciunea, cântecele în jurul pianului... toți cântă şi râd, plâng la fiecare din cântecele lui Stephen Foster şi Thomas More. Dar cu toții încercăm să ajungem până la sfârşit, atâta doar că imediat după ce ne privim, vocile ni se îneacă, ne sufocăm şi cu asta încheiem cântecul.

MARTIN *(râde)*: Da... Thomas More... *(cântă)*: *"Believe me, if all those endearing young charms"*...

CATHERINE: |sta e unul dintre ele. Dar e prea sus pentru mine.

MARTIN: Hmm... Bine, ce zici de... *(cântă) „When I grow too old to dream, I will have you to remember. / When I grow too old to dream, your love will live in my heart."*

CATHERINE: |sta nu mai e More.

MARTIN: Nu?

CATHERINE: Mai ştii şi altele?

MARTIN *(se gândeşte)*: Păi... *(cântă)*: *"'...a face like a monkey, a body like a frog but when she starts to love, oh, holler!"*

CATHERINE: Fii serios, Martin!

MARTIN: Bine… atunci *(cântă)*: *"I've got tears in my ears from lyin' on my back / In my bed while I cry over you"*

CATHERINE: Oh, Martin, ce naiba… Ce zici de *"Banks of the Wabash"*?

MARTIN: *"Banks of the Wabash"*? Ce vârstă ai, Rostak?

CATHERINE *(cântă)*: *"Oh, the moonlight's fair tonight along the Wabash, / From the fields there comes the breath of new mown hay. / Through the sycamores the candle lights are gleaming, / On the banks of the Wabash, far away."*

MARTIN *(aplaudă)*: Minunat, Catherine, minunat… Dar nici ăsta nu era de Thomas More.

CATHERINE: înainte îmi ieşea mult mai bine, dar cum nu am mai cântat de mult timp…

MARTIN: Nu, ai cântat foarte bine, Catherine.

CATHERINE *(pauză)*: Nu-i adevărat, şi tu o ştii foarte bine. Nu mă minți, Martin.

MARTIN *(pauză lungă)*: Stai la hotel?

CATHERINE: Stau cam prost cu banii. Am de gând să rămân aici câteva nopți. *(bea)*

MARTIN: Totuşi, câteodată stai la hotel.

CATHERINE: Câteodată am şi bani şi atunci stau la împuțiciunea aia de hotel.

MARTIN *(pauză)*: Da… cred că nu te pot împiedica să stai aici.

CATHERINE: Aşa cred şi eu. Banii se împuținează iar vântul se face tot mai rece. Poate mă duc la stop să şterg geamurile maşinilor. De obicei eram destul de bună la asta.

MARTIN: Oh, vino-ți în fire, Catherine! Nu-ți închipui cum arătai când te-am văzut ştergând semnalizatoarele cu o cârpă murdară.

CATHERINE: Şi ce-i cu asta? O mulțime de bărbați fac asta pentru câțiva cenți.

MARTIN: Da… dar tu nu eşti bărbat. încă nu ai ajuns aşa de rău încât să ştergi semnalizatoarele maşinilor şi să storci bani de la turişti.

CATHERINE: Cum ai putea şti tu cât de rău am ajuns?

MARTIN *(pauză)*: La ce-ți foloseşte, firar-al dracului, ha? Niciodată nu ştiu ce se întâmplă cu tine. De-abia întrezăresc câte ceva, şi asta doar atunci când vrei tu.

CATHERINE: Şi ce-i cu asta? Am încercat eu oare să aflu ceva despre tine?

MARTIN *(pauză)*: Nu, n-ai făcut-o, dar aş dori să încerci.

CATHERINE: Ei bine, nu. Pentru că dacă vreau să aflu ceva despre tine sunt sigură că voi afla despre trecutul tău – şi asta nu vreau, înțelege-mă, asta nu vreau.

MARTIN: Chiar ți-e aşa de frică?

CATHERINE: Sunt o mulțime de lucruri de care mă tem şi trecutul este tocmai unul dintre ele – fie că e vorba despre trecutul tău sau al meu.

MARTIN: Se pare că e rândul viorilor…

CATHERINE: Oh, Dumnezeule, Egan, taci…

MARTIN *(furios)*: Să fiu al dracului! Ai putea cel puțin să fii cinstită cu mine. Pentru ce crezi că suntem aici?

CATHERINE: Nu ştiu pentru ce. Dar nu-ți voi arăta trecutul meu. Sunt o alcoolică - ăsta-i trecutul meu.

MARTIN: Niciodată nu ți-am cerut trecutul tău. Nu-mi trebuie. Dar tu nu vrei să-mi dai prezentul tău, aici, acum.

CATHERINE: Oh... pentru...

MARTIN: La dracu', Catherine, dar ăsta-i adevărul! De câte ori nu m-ai lăsat să te aştept ca un nătărău, ca atunci când mi-am vândut din sângele meu ca să fac rost de bani pentru bilete la concert. Nu te-am văzut trei zile după aia. *(pauză)*. Ah... ce naiba. N-are importanță... până la urmă a ieşit o analogie grozavă. Vin şi sânge – Cristos şi cu mine. Doar o mică diferență în ceea ce priveşte scopul.

CATHERINE: Care diferență?

MARTIN: Care? Uite... Cristos a transformat vinul în sânge. Eu am încercat să transform sângele meu în vin. *(râde)*

CATHERINE: Martin... Va trebui să mă rog pentru sufletul tău.

MARTIN: Aşa să faci...aşa.*(bea)* Ei,hai Catherine,ce-i cu familia ta? |sta-i timpul prezent, nu?

CATHERINE: Nu, Martin... e tot trecut.

MARTIN: Cum, ei nu ştiu unde te afli? Nu vă întâlniți?

CATHERINE *(bea)*: Nu. Obişnuiam în trecut. De fapt trebuia să fim împreună de Crăciun, la înmormântări şi nunți ca să ne putem spune cât de mult ne urâm unii pe alții. *(pauză)* Condiția umană...

MARTIN: Da... Şi Tom? A fost soțul tău, nu-i aşa?

CATHERINE: Ticălosule! Ce vrei să ştii? Nenorocitule! Ce vrei să afli? Vrei să-ți spun că m-am îmbătat? M-am îmbătat atât de tare că el n-a mai vrut să se uite la mine. Vrei să-ți dau toate detaliile pentru ca tu să le transformi într-un roman sentimental siropos? *(pauză)* Nu, Martin... n-am ajuns aici. Am ales. Am ales să fug de oricine se interesa de mine, se holba la mine gata să mă condamne. N-am vrut să fiu o bețivă, trecându-mi viața în chefuri, intrând în competiție cu adolescenții şi cu "oamenii frumoşi", aşa că am venit aici, unde nu trebuie să am un trecut – sau un viitor. *(pauză)*. Aşa că hai să vorbim despre acum. Martin. Ok? în afara acestei dorințe mistuitoare pe care pari s-o ai pentru mine, ce doreşti în momentul de față - chiar acum?

MARTIN: Ummm... ce-mi doresc, hm? Ce doresc?... îmi doream să mă bronzez *(râde)*. Da... aşa-i... Credeam că fericirea se întoarce la New York în vacanța de Crăciun, arsă de soare.

CATHERINE: De aia te duceai în Sud de Crăciun?

MARTIN: Oh, da... de Paşte, de ziua de naştere a lui Washington, de ziua Recunoştinței. Era lucrul cel mai important din viața mea... să mă bronzez tot anul.

CATHERINE: Şi te-ai întors vreodată cu adevărat ars de soare?

MARTIN: întotdeauna, Catherine... întotdeauna... *(pauză)*: dar ce vreau acum? Vreau să fiu flămând – nu însetat, flămând, atât de flămând încât măcar o dată în viață să nu am mâncarea pe masă la timp... Vreau să merg la țară, să lucrez pământul... Să

dau ceva înapoi, să cultiv cereale, să fie linişte în jur... să văd anotimpurile trecând. Mi-ar plăcea să mă urc pe un deal, să imit vântul cum suflă prin părul tău... şi să îmbătrânesc... mi-ar plăcea să îmbătrânesc... *(bea)*. Ce zici?...

CATHERINE: Tu vrei să îmbătrâneşti – eu vreau să mă încălzesc *(bea)*.

MARTIN: ...asta-i destul de uşor Catherine. Să mergem la biserică. Servesc cafea şi plăcinte după liturghie. Corul s-ar putea chiar să interpreteze un cântec gregorian.

CATHERINE: Aşadar, încă te mai duci la biserică.

MARTIN: Da...

CATHERINE: De ce?

MARTIN: Pentru că-mi place. Pe lângă asta – e cald. în special în față, lângă lumânări.

CATHERINE: îți place... sau simți că trebuie?

MARTIN: De ce spui asta?

CATHERINE: Voi, catolicii irlandezi, n-aveți oare o obsesie din cauza fricii de Dumnezeu? L-ai iubit vreodată?

MARTIN: Eu îl iubesc dar mi-e şi frică de el.

CATHERINE: Această declarație nobilă însumează optimismul şi pesimismul irlandez într-o metaforă de o rară beatitudine. Un acord global convenabil, binecuvântat de Papă. *(pauză)* încă mai mergi la spovedanie?

MARTIN: N-am mai fost de mult.

CATHERINE *(în bătaie de joc)*: Am mințit de două ori şi jumătate, am avut gânduri necurate de patru ori şi trei sferturi, am arătat lipsă de milă creştinească de zece ori şi un sfert – am comis adulter o dată şi jumătate. O confesiune irlandeză matematică...

MARTIN: Haide, Catherine...

CATHERINE: Ce e, Egan? Nu vrei să discutăm despre asta? Ştii ce – am să mă duc să caut un alt irlandez. Nu ştii că ei reprezintă 60% din populația din Sid Row? îmi plac irlandezii. Se pare că mă atrag.

MARTIN: Tu nu vrei să discuți. Eşti doar crudă...

CATHERINE *(îi taie fraza)*: Nu-i adevărat. Te rog, Martin, orice...

MARTIN *(bea)*: Bine... bine... am început cu dragostea. Să vorbim despre dragoste. *(se uită în jur)* Pare un subiect potrivit.

CATHERINE: Ok. să vorbim despre acest subiect de aur.

MARTIN: Rândul meu...! Ok. O iubesc pe mama, Constitutia Statelor Unite, Armata Salvării, câinii şi copiii – şi... şi plăcintele cu mere!

CATHERINE: Oh... dragoste pentru atât de multe lucruri?

MARTIN: Da... multe lucruri pot fi iubite.

CATHERINE *(bea)*: în zadar...

MARTIN: Ce-i cu tine, Catherine? Eşti una din acelea care pot iubi numai o singură persoană în viață?

CATHERINE: Nu... nu... am iubit mai mulți oameni.

MARTIN: Nu... vreau să spun un singur bărbat.

CATHERINE *(simplu)*: Aici ai dreptate, Martin. O singură dragoste ca aceea este mai mult decât destul.

MARTIN: Ce inimi uscate, îmbătrânite aveți voi, oamenii. Asta nu spune prea multe despre cea mai mare creație a lui Dumnezeu, acea fântână cu trei colțuri a dăruirii nelimitate.

CATHERINE: Oh... un minut Martin. Credeam că atunci când ai lucrat la ferma tatălui tău ai avut multe aventuri, dar n-ai iubit deloc? Vreau să spun o familie respectabilă - şi nici o căsătorie cum se cuvine?

MARTIN: O căsătorie cum se cuvine? Orice ar însemna ea, n-am avut-o sau n-am putut s-o am atunci, dar n-am spus niciodată că a fost bine aşa. *(se uită în jur)* Şi acum ştiu că nu e bine. Fiecare trebuie să iubească, Catherine.

CATHERINE: Dar nu fiecare va fi iubit, Martin!

MARTIN: Oricine doreşte, Catherine *(pauză)*. Mi se pare că accepți compromisul ca în trecut.

CATHERINE *(bea)*: în trecut nu... Doar de-acum am acceptat compromisul...

MARTIN: Ce s-a întâmplat, Catherine? Te-ai măritat din dragoste? *(în batjocură)*: Catherine Rostak cedează în fața iubirii adevărate. Manierele lui necioplite o pun în încurcătură în fața mamei, a tatălui şi a rudelor.

CATHERINE: Eşti plin de ironii în seara asta. De ce toată filozofia asta?

MARTIN: Pentru că tu eşti aceea care greşeşte, Catherine. Nu este persoana potrivită pe care o iubeşti. Nu este locul potrivit, este locul unde te afli şi ceea ce faci.

CATHERINE *(mânioasă)*: Ştii – ai toate obiceiurile proaste irlandeze! Trebuie să le fi adunat de prin cârciumile din East Side, împreună cu accentul tău irlandez nostim. Tu nu asculți niciodată, Egan, alt obicei irlandez. Ştii, cineva mi-a spus odată că o conversație între doi irlandezi devine un monolog competitiv.

MARTIN: Ce anume?

CATHERINE: Un monolog competitiv...

MARTIN *(pauză)*: Ei... asta-i aproape nostim. *(nervos)* Ce dracu-i cu tine în seara asta? Naşterea, fi-r-ar să fie, este un lucru întâmplător – dar tu începi să vorbeşti ca o fanatică. Ah... dar nu poate fi bigotism, Catherine – eşti prea inteligentă pentru asta. Bigotismul provine din mai multe surse, dar nu vine niciodată din inteligență. Nu încerca să ne pui pe toți împreună ca să-ți fie mai uşor să ne urăşti...

CATHERINE: Oh, poți urî şi individual...

MARTIN: Ştii, Catherine... încep să cred că irlandezul a avut, fir-ar să fie, motive întemeiate să te părăsească.

CATHERINE *(îl atacă)*: Nu vorbi tu despre el, Egan!

MARTIN *(o apucă)*: Nu vorbi *tu* despre el! *(pauză)* Eşti atât de plină de nefericirea ta încât nu mai ți-o mai poți ține în tine.

CATHERINE: De ce-aş face-o? De ce-aş face-o, Egan?

MARTIN *(explodează)*: Pentru că nălucirile mele irlandeze nu te deranjează. Doar viața ta afurisită te preocupă, viața asta ce decade în trupu-ți – folosind vin ieftin drept novocainã... Priveşte-te.

CATHERINE: Eşti aici în stare de decădere de mai mult timp decât mine... şi uită-te la tine, nu arăți chiar ca Clark Gable...

MARTIN: Da...cel puțin o recunosc! *(pauză)* Tu nici măcar nu-ți accepți situația. Te mai amăgeşti încă, nu-i aşa, Catherine? Ştii? Eşti o ipocrită - şi o epavă nostimă! Eşti singurul beţiv pe care l-am întâlnit aici care îşi pune la răcit Beaujolais-ul! Şi nici nu vrei să citeşti New York Times, dacă este de ieri! *(pauză)* Uită-te la tine, Catherine. Ne uscăm de săptămâni. Se presupune că mâine vom merge în audiențe pentru o slujbă. Ai băut atât de mult că nici nu mai poți să te mişti de aici. Aşa nu mai merge. Ți-ai găsit o casă, doamnă, ți-ai găsit o casă... *(pauză, se uită în jur)* ...şi eu la fel.

CATHERINE *(pauză)*: Mă urăşti, nu-i aşa?

MARTIN: Oh, Isuse, Catherine...

CATHERINE: Da... tu mă urăşti... şi vrei să mă jigneşti... aşa cum a făcut-o şi el... Am simțit asta de la început... că mă urăşti...

MARTIN: Catherine, nu te urăsc. El poate s-o fi spus... dar eu n-am spus asta niciodată.

CATHERINE: Mi-e rău... uneori mă simt ca şi cum aş muri...

MARTIN: Catherine, ştiu că ți-e rău. Nu vreau să te dai bătută pentru că ai fost copleştiă de decepții. *(pauză)* Oh, Catherine... ce te înspăimântă atât de mult?

CATHERINE: Nu ştiu...

MARTIN: Uite... nu accepta întotdeauna starea asta. Probabil că trebuie să scapi de trecut, chiar dacă ți-e teamă de asta.

CATHERINE: ... Chiar când eram prea tânără pentru a avea un trecut mi-era frică. N-am putut scăpa de ea nici când viața cotidiană m-a prins în vâltoarea ei. M-am gândit întotdeauna la lucruri caraghioase în legătură cu persoana mea.

MARTIN: Cum ar fi...

CATHERINE: ...Lentilele de contact. Le-am purtat, ştii...?

MARTIN: Nu... n-am ştiut...

CATHERINE *(mânioasă)*: Sigur că da... Cred că m-ai văzut punîndu-le sau scoțîndu-le în ultima vreme...

MARTIN: Nu. Nu cred...

CATHERINE: M-am întrebat întotdeauna dacă mi le vor scoate când voi muri. Vreau să spun... ce s-ar întâmpla dacă aş muri şi nimeni n-ar şti că le port? Cum ar putea şti antreprenorul de pompe funebre că le port sau nu?

MARTIN: Dar n-ar mai avea nici o importanță.

CATHERINE: Are însă pentru mine. Mi-aş face griji dacă am lenjerie de corp curată sau dacă unghiile îmi sunt murdare şi mâncate.

MARTIN: Oh, Catherine... astea sunt temeri prosteşti -

CATHERINE: Ştiu că-i aşa. Dar apoi îmi spun, ce-i de capul lor dacă mă gândesc la ele atât de mult?

MARTIN: Pentru că nu vei muri. Acum nu mai vorbi de lentile de contact, lenjerie murdară - şi în special de moarte.

CATERINE: Cred că mă gândesc la ea prea mult. Numai faptul că voi zace şi mă voi descompune în pământ. După toate noi suntem morți, nu-i aşa, Martin?

MARTIN: Atâte temeri, Catherine, de ce... de ce?

CATHERINE: Nu ştiu, Nu ştiu nici măcar ce sunt... de unde vin. E ca şi cum ai fi sub duş încercând să-ți smulgi un fir de păr de pe deget... după cum merge el... dintr-o parte a mâinii... pe cealaltă... şi atunci când crezi c-ai scăpat de el... apare din nou... în altă parte, întotdeauna în altă parte. *(pauză)* E rece în seara asta.

MARTIN: Haide, Catherine... lasă-mă să te duc înapoi la hotel. Hai. Nu te certa cu mine. Voi lua nişte bani de la căpitanul Naden. Vrei să arăți bine la interviul de mâine, nu-i aşa?

CATHERINE: O, Doamne, aproape că am uitat. Trebuie să mergem?

MARTIN *(pauză)*: Ce vrei să spui? De săptămâni aşteptăm. Vom fi acolo la nouă dimineața.

CATHERINE: Ne vom întâlni mai devreme?

MARTIN: Catherine... gândeşte-te . Ți-am spus toate astea înainte. Ne vom întâlni la 7, vom merge la Armata Salvării, vom lua micul dejun, vom merge la biroul de plasare împreună. Haide. Catherine... Nu încerca să-ți creezi alte temeri.

CATHERINE: Dar ele există *(pauză)* Mi-e teamă să încep din nou. Şi încă o audiență pentru o slujbă. Obişnuiam să beau ceva înainte de fiecare întâlnire de felul ăsta – când mă hotăram să mă duc la una dintre ele. Şi vrei să mă duc în audiență pentru un post într-un birou, unde va trebui să vin la 9 şi să stau până la 5 - ți-ai dat seama ce faci! Oh, Doamne, mă tot gândesc la asta. Voi împlini 40 de ani în curând. Ştii ce bătrână este o femeie la 40 de ani? Mai am încă coşmaruri legate de locul ăsta. Nu vreau să mor în camera asta de hotel nenorocită, zăcând în propria-mi mizerie, cu ochii larg deschişi încercând să văd cine sunt. Vreau să mor având pe cineva în preajmă... *(uitându-se fix)* Mi-ar plăcea ca mama să mă țină din nou în brațe... măcar încă o dată... *(se uită în jur)*... dar nu-i chiar aşa de rău aici...

MARTIN: Catherine... încă mai poți ieşi de aici dacă vrei.

CATHERINE: Nu mă deranjează că sunt aici... Sunt în siguranță

MARTIN: Nu eşti în siguranță - te ascunzi. Catherine, te acunzi doar. Nu vreau s-o sfârşeşti în vreo fundătură murdară... Catherine... îți aminteşti ce ți-am spus? Că vreau să plec de unul singur... Ei bine... N-o pot face de unul singur... Nu pot pleca fără tine... *(se apropie de ea)* Catherine... am nevoie şi de forța ta... Te rog, ajută-mă, poți, o ştii, ajută-mă.

CATHERINE *(pauză)*: Am să încerc...

MARTIN *(o sărută)*: Ok.... să mergem acum... haide... să e întoarcem la hotel, Catherine, ştii, o să te simți mult mai bine dimineața. Tot ce ai de făcut este să dormi puțin.

CATHERINE: Da... să dorm... A fost o petrecere minunată, nu-i aşa?

MARTIN: Formidabilă. Absolut formidabilă... chiar dacă McDwyer a dansat mai tot timpul cu tine...

CATHERINE: Ce-i Martin? ...eşti cumva gelos?

MARTIN: ...el a fost cel mai respectat ditre cei în vârstă, şi-a cerut să i se servească punch-ul de căpşune – deşi avea propria lui sticlă în buzunar – şi a fost şi un bun dansator.

CATHERINE *(râde)*: Irlandez trăsnit!... gelos – asta-i drăguț... *(pauză)* Oh, Martin... violonistul acela cânta tât de tare şi trist...

MARTIN: Da... Cred că am zărit câteva lacrimi pe obrazul său când a cântat "Funny how time goes by"... *(pauză. Martin scoate ceva din buzunarul hainei sale)* Catherine... Ți-am adus un cadou *(îi dă cartea)* ...Dickinson, chiar pe Robert Frost...

CATHERINE: Mulțumesc, Martin... Eu nu ți-am adus nimic...

MARTIN: Ah... nu face nimic. *(se apropie de ea)* Vino, vino acum... să ne întoarcem la hotel.

CATHERINE *(îl respinge cu blândețe)*:Nu încă, Martin.Vreau să mai stau aici singură...

MARTIN: Nu... Vino, atherine... e rece în seara asta... să ne întoarcem împreună...

CATHERINE: ...vreau să mai rămân puțin... să mă mai gândesc la unele lucruri... pleacă, te rog... va fi bine... va fi bine... acum...

MARTIN: Chiar va fi?

CATHERINE: Da...

MARTIN: ...te voi întâlni dimineața...?

CATHERINE: Da... *(Martin începe să se îndepărteze)* Martin... *(el se întoarce)*...nimic...

(Martin pleacă de tot. Catherine se îndreaptă spre alee, pune ziare, se aşează. Este singură) Aşadar totul revine aici... înapoi la propria-mi persoană... la nimeni altcineva... nici la mama... cu siguranță nu la un bărbat. Trebuie doar să laşi lucrurile să treacă... ea ştia, ştia... lasă-le să treacă, asta-i tot... Oraşul ăsta afurisit... asta-i tot ce ai de făcut... asta-i tot... Tom... de ce n-ai putut să mă iubeşti mai mult... îți aminteşti... odată la un picnic... abia începusem să ne cunoaştem... m-ai sărutat... pe buze şi ochi... credeam că mă înec când m-ai sărutat... buzele tale... şi foşnetul frunzelor de mesteacăn... Credeam că vom fugi împreună... dar tu m-ai părăsit... doar clipe... doar clipe... dar Martin nu ştie asta... el crede că viața în doi înseamnă o viață întreagă. *(cântă)* "Oh, vântul şi ploaia te vor aduce înapoi, stai departe de uşa mea, Billy Boo"... Martin nu mi-a pieptănat niciodată părul cum a făcut-o el... el mi-l pieptăna... îmi place senzația pe care o încerci când un copilaş îți piaptănă părul... şi mamei îi plăcea... obişnuiam să-i pieptăn părul... şi asta o făcea fericită... şi ea îmi cânta... era foarte drăguță... şi eu am fost... ea cânta şi zâmbea... şi uneori mă ținea în brațe... şi eu îi miroseam apretul dulce al şorțului şi al bluzei... şi ea mă strângea la piept... îmi cânta... uneori prindeam fluturi în plasă... *(pauză)* apoi n-a mai făcut-o... nici n-a mai vrut să-i pieptăn părul... Ți-am părut urâtă? îți aminteşti cântecul pe care-l cântai? *(cântă)* "Oh, vântul şi ploaia te vor aduce înapoi, rămâi departe de uşa mea, Billy Boo..." *(îşi pune ziare împrejurul ei, se întinde, întuneric, dispare).* *(Lumină, Martin înapoi la bar)*

MARTIN: ...îi plăcea muzica. Ciudat... era întotdeauna îngrijorată de ce se va întâmpla cu trupul ei după ce va muri. N-am ştiut ce să fac cu ea... n-avea nici un act de identitate... nimeni din familia ei n-a rămas în Boonville... aşa încât oraşul i-a trimis corpul studenților de la Universitate... asta este ceva, nu-i aşa? Toți acei studenți înțepându-l... *(pauză)* ...dar, în definitiv, suntem morți... nu-i aşa? *(se aude muzica de la*

Armata Salvării) ...Charlie ...ăla-i “Synge”... nu “Singe”... Irlandez... 1871...

(întuneric final)

THE END